

16. Slovenski lovski dan: »Posegi v življenjski prostor divjadi«
Ljubljana, Biotehniška fakulteta, 15. november 2025

Divjad v Sloveniji v zadnjih desetletjih in vpliv sprememb v življenjskem prostoru

Katarina Flajšman¹, Amanda Poplas¹, Boštjan Pokorny^{1,2}, Tom Levanič¹, Klemen Jerina³

¹ Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana

² Fakulteta za varstvo okolja, Trg mladosti 7, Velenje

³ Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Večna pot 83, Ljubljana

Zaradi urbanizacije, industrializacije in razvoja kmetijske mehanizacije je v zadnjih desetletjih prišlo do sprememb v kmetijski in gozdni krajini. V zadnjih letih k temu prispevajo različni infrastrukturni posegi in posegi v povezavi s sodobnimi (t. i. obnovljivimi) viri energije, pa tudi zaradi sodobnih oblik rekreacije. Vpliv sprememb v življenjskem okolju divjadi lahko zaznamo preko spreminjanja oz. upadanja številčnosti in fitnesa nekaterih vrst (predvsem mala poljska divjad) in motenj ekološke poveztljivosti (zlasti za večje prostoživeče živalske vrste). Nasprotno lahko imajo nekatere spremembe v prostoru (npr. zaraščanje gozda) na določene vrste tudi pozitiven vpliv.

Sistematično smo zbrali, pregledali in analizirali podatke o odstrelu izbranih vrst divjadi za obdobje od leta 1949 do 2024. Podatke za obdobje 1949 – 1995 smo pridobili z digitalizacijo publikacij »Statistični podatki za leto 19XX – 19XX (Lovska zveza Slovenije)«, za obdobje 1996 – 2009 v elektronski obliki od Zavoda za gozdove Slovenije, za obdobje 2010 – 2024 pa iz Osrednjega slovenskega lovsko-informacijskega sistema (OSLIS). Na višino odstrela neke vrste lahko sicer vpliva mnogo dejavnikov, zato ta nujno ne odraža dejanske številčnosti in stanja v populacijah v nekem krajšem obdobju (npr. v vsakem letu); lahko pa iz teh podatkov pridobimo vpogled v časovne trende in/ali medletna nihanja, ki so ob pravilni interpretaciji zanimivi za razumevanje procesov v populacijah v povezavi s spremembami v prostoru.

Zanimivi vrsti, pri katerih so dolgoročni trendi odstrela ravno obratni, sta poljski zajec in evropska srna (srnjad). V začetku šestdesetih let prejšnjega stoletja je bilo v Sloveniji letno uplenjenih skoraj 50.000 poljskih zajcev, čemur je sledilo kontinuirano zmanjševanje odstrela (kot odraza/kazalnika dejanske številčnosti vrste); zadnji podatki kažejo, da se je odstrel te vrste na ravni celotne Slovenije v zadnjem 10-letnem obdobju dodatno zmanjšal za 53 %, in sicer s 2.156 osebkov v letu 2014 na 1.130 odstreljenih zajcev v letu 2024. V nasprotju s poljskim zajcem se je odstrel srnjadi v istem obdobju močno povečal. Leta 1949 je bilo odstreljenih zgolj 1.161 osebkov srnjadi, nato je odstrel izrazito naraščal vse do obdobja 1990 – 1994, ko je bilo letno uplenjenih med 40.000 in 47.000 osebkov. Po letu 2000 je odstrel stagniral (letno uplenjenih okrog 30.000 osebkov), od leta 2021 pa je mogoče zaznati, da se zaradi različnih in kompleksnih vzrokov ponovno zmanjšuje.

Ključne besede: divjad, odstrel, številčnost, habitat, življenjski prostor, okoljski vplivi

Prispevek je nastal v sklopu ciljnega raziskovalnega projekta (CRP, V4-2412), ki ga financirata Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter Javna agencija za raziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS).

Lovska zveza *Slovenije*

STROKOVNO-ZNANSTVENI SVET LZS

16. SLOVENSKI LOVSKI DAN

Posegi v življenjski prostor divjadi

ZBORNİK IZVLEČKOV

Ljubljana

15. november 2025

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

Lovska zveza *Slovenije*

16. Slovenski lovski dan: »Posegi v življenjski prostor divjadi«
Ljubljana, Biotehniška fakulteta, 15. november 2025

Naslov publikacije/Publication title: 16. Slovenski lovski dan: Posegi v življenjski prostor divjadi, Zbornik
izvlečkov/16th Slovenian Hunting Day: Interventions in the Wildlife
Habitat, Book of Abstracts

Založil/Published by: Lovska zveza Slovenije, Hunters Association of Slovenia, 2025